

Jak si Evropa sama dělá problémy

Česká republika je členem Evropské unie a to je dobře. Dovedu si představit, že někdy v budoucnu budeme mít všichni evropské občanství a EU bude mocným partnerem mírumilovných a demokratických uskupení na naší planetě. Ale zatím tomu tak není. Evropa se neosvědčila při řešení velmi vážných problémů světa, jakými byly například národnostní války na Balkáně. A neosvědčuje se ani při potlačování byrokracie spojené s budováním společných struktur a společné politiky.

V poslední době se velmi nepříznivě vyvíjí například celá evropská legislativa zavádění geneticky modifikovaných plodin do zemědělství. Ta je založena na iracionálních předpokladech a vychází vstříc populismu a nátlaku některých nevládních organizací s globální působností. Již výchozí paradigma, uzákoněné v roce 1990, je postaveno na absurdní představě, že riziko používání GMO neplyne z vlastností plodin, ale ze způsobu jejich šlechtění. Transgenose (přenášení genů) se například odmítá, ale daleko nebezpečnější radiační a chemická mutagenese se bez omezení povoluje. Na rozdíl od přenosu genů metodami molekulární biologie, které zaručují, že k žádným náhodným a skrytým změnám v plodině nedojde, mění ze své podstaty mutační metody mnohé geny, při čemž se o podstatě těchto změn nic neví. Některé tyto změny však mohou působit vážné zdravotní potíže, například alergie.

Povolení experimentů s geneticky modifikovanými bramborami se změněným složením škrobu vyžaduje neuvěřitelné množství papírování, ale rostliny a zvířata vzniklá běžným křížením, lze uvolňovat do přírody bez omezení. Pro biodiverzitu a životní prostředí při tom uvolňování GMO není o nic nebezpečnější.

Evropská veřejnost je cíleně matena. Připomíná mi to čas od času se opakující „opičí procesy“ v USA, tedy odmítání darwinismu, výuka tzv. inteligentního plánu, kreacionismu a podobně. Výzkumy ukazují, že více než polovina Evropanů se domnívá, že snědením transgenní plodiny se změní jejich dědičnost. 44 % občanů EU si myslí, že jen transgenní plodiny mají geny. Ty původní, nemodifikované plodiny, „geny nemají“, a proto žádné škodlivé geny nemohou na člověka „přeskočit“ a změnit ho v monstrum.

Značit „vyrobeno z GMO“ je nutno i to, co z transgenní plodiny neobsahuje prakticky nic, například líh destilovaný z transgenních brambor.

Evropská legislativa také potraviny zdražuje. Je třeba nákladně zjišťovat i jen stopy transgenní sóji v potravinách, ačkoliv se jí už celosvětově zkonsumovalo okolo 750 milionů tun – a nikde se neprojevil žádný negativní efekt.

Vědci marně upozorňují na to, že na základě iracionální legislativy bude Evropa stále méně a méně konkurenceschopná. Stále více a více se budou v zemědělství používat chemické přípravky se všemi negativními dopady na životní prostředí. Česká veřejnost by se měla spoléhat na vlastní selský rozum a neměla by podléhat nepodloženým argumentům některých zájmových skupin.

Nedávno byla Biologickým centrem AV v Českých Budějovicích publikována Bílá kniha geneticky modifikovaných plodin, která na základě tvrdých mnohaletých pokusů dokazuje neškodnost geneticky upravených potravin.

Václav Pačes